

ФОРМИРАЊЕ ЧАЧАИСКОГ ПАРТИЗАНСКОГ ОДРЕДА

После сабора код Стјеника, на коме је пуцњем објављено да почиње устанак у чачанском крају, по свим селима се окупљају омладинци који ће поћи у партизане. Ја сам такође добио задатак да их окупљам.

За неколико дана сакупио сам групу из Липнице и Рајца. Сакупили смо и нешто оружја и муниције и, према утврђеном договору, пошли смо на зборно место код црквице у Стјенику. Стигли смо на зборно место у Стјенику у свануће 10. јула 1941. године. Посебно истичем овај датум — десети јул, јер се већ три и по деценије понавља погрешно дванаести јул као дан формирања Чачанског партизанског одреда, што је, вероватно, настало због штампарске грешке у мојем чланку у чачанском „Слободном гласу“ од 7. јула 1945. године. Тог дана дакле, почело је формирање Чачанског партизанског одреда. Ја сам гхре тога обишао готово сваку кућу у два села. Са мном су најчешће ишли Бојо Пропадовић и питомци подофицирске школе Бисенић и Марко Пропадовић.

Људи су нае радо примали. Нудили су свакојаку помоћ. У тим данима није се осећала никаква подвојеност међу људима.

Осмог и деветог јула 1941. године завршили смо са обиласком Рајца и Липнице. Сакупило нас се осам и договорили смо се да кренемо на договорено зборно место у Стјенику. Кренули смо десетог јула, један час иза поноћи. Пошто смо рано легли и добро се одморили, сви смо устали иза поноћи, обукли се, умиле и принадали оружје. Ноћ је била топла. Корачамо поносно путeljцима и стазама.

Кад смо стигли у Жевицу, закуцали смо на врата Мићс Мартаћа из Рајца, који је тада био магационер у задрузи. Био је заспао. Већа просторија била је продавница, а мању је претворио у свој стан. Мартаћ је имао око 40 година. Био је бистар и напредан човек. Брзо је устао и позвао нас унутра. Запрепашћено нас је гледао онако „окићене“. Рекли смо му где смо пошли. После тога дуже смо с њим разговарали, а на растанку нам је напунио торбе разним потребама и намирницама. Испратио нас је до реке.

У Стјеник смо стигли пред свануће. Били смо прва група која је стигла на заказано зборно место. Затекли смо једног калуђера

— пере чарапе на оној речици поред манастира. Кад нас је видео, веома се изненадио, али ништа није говорио. За сваки случај држали смо га на оку.

Сунце је било већ високо одскочило кад су почеле да стижу и друге групе. Запажена је група из Бањице и Трнавe, коју је довео Милутин Стојић. После тога стигла је група из Атенице и Кулиноваца са Бошком Петронијевићем. Група из Заблаћа и Вапе пристигла је са Тихомиром Чутовићем, група из Слатине са Андријом Перуничичем, из Качулице и Горичана са Даницом Богићевић, студенткињом агрономије. Даница је запажена и по томе што је била прва девојка у партизанима Чачанског одреда. Поред ових, стизале су и групе које ја нисам познавао.

Окупило нас се укупно око 80. Простор око манастира био је непогодан за тако велику групу па је предложено да се крене источно, на једну зараван. Решено је да се код манастира остави један друг који ће новодошлим давати обавештења, а један друг је упућен на стазу која води према селу Бањици ради обезбеђења.

Тек сада је настало међусобно упознавање. Брзо се прешло на живе разговоре о најновијим догађајима, а затим се заорила песма. Свака група певала је песме свог краја. Затим се оценило да су сви који се очекују пристигли и тада смо се окупили око Момчила Мола Радосављевића, студента, права из Липнице. Он је тада већ био превалио тридесету годину. Тако окупљеним Моле нам је пре свега опширно изложио стање у свету, а после тога је говорио о организовању партизанских одреда по територијалном принципу. Рекао је да, се на овом скупу налазе партизани из тријавског, љубићског, таковског и драгачевског среза и да је времe да се формира руководство Чачанског партизанског одреда.

Уз природан разговор и дискусију прешло се на избор руководства Чачанског партизанског одреда на потпуно демократски начин. Радован Јовановић, из љубићског среза, млад, леп човек са крупним плавим очима, по занимању ковач, предложио је за команданта Одредa Момчила Мола Радосављевића. Уз предлог је дао и објашњење наглашавајући да Моле већ годину дана живи илегалним животом, да је истакнути борац радничког покрета и да је резервни официр. Цео скуп једногласно је прихватио тај предлог.

За реч се јавио Моле Радосављевић. Захвалио се на поверењу и одмах истакао да ће Одред, поред команданта, имати и политичког комесара, што је ново у партизанским јединицама. Моле је за политичког комесара, Одредa предложио Ратка Митровића, студента права из Јездине, резервног коњичког потпоручника. Ратко није био присутан на овом скупу, а Моле је то објаснио заузетостју на другим хитним пословима.

После избора политичког комесара, Моле Радосављевић је објаснио да Одреду треба дати име. Предложио је, уз напомену да се о томе саветовао са више истакнутих другова, да Одред узме

име доктора Драгише Мишовића. Моле је после тога опширно говорио о животу и раду популарног чачанског лекара др Драгише Мишовића, који је мучки убијен пре две и по године у Београду. „Сви смо ми само његови ђаци!" — рекао је на крају Моле Радосављевић. Разуме се, после тога сви смо, с неким нарочитим поносом, прихватили предлог да се наша партизанска јединица зове Чачански партизански одред „Др Драгиша Мишовић".

Командант Одрета Моле нам је потом представио доктора Момчила Катанића, лекара. До тада га ни по чему нисмо запазили јер је био у обичном сељачком оделу, као и сви ми остали. Катанић је, на Молов предлог, именован за лекара Одрета.

Тиме је завршено формирање руководства Чачанског одрета, али и даље смо остали на окупу док нису формиране две чете.

Ратко ВЛАСТЕЛИЦА